

Abstrakt

V první kapitole disertační práce ukazujeme, že úmrtnost rodičů je spojena s řadou negativních vlivů na dítě. Tento článek pojednává o vlivu otcovské úmrtnosti na zdraví dětí a jejich školní výsledky. Studovanými skupinami jsou děti veteránů narozených v Chorvatsku a výzkum se týká všech úmrtí a úrazů otců, které vyplynuly z chorvatsko-srbské války v letech 1991-1995. S využitím propojených administrativních dat jsem našel velký negativní vliv otcovy smrti na studijní průměr potomka na střední škole, na školní absence, problémy s chováním a hospitalizace. Problém potenciálně nenáhodné otcovské úmrtnosti řeším použitím rozdílů v rozsahu úrazů nebo smrti uvnitř vojenských jednotek. V podstatě předpokládám, že všichni členové jedné vojenské jednotky mají podobnou pravděpodobnost úmrtí nebo zranění, protože bojovali ve stejných bitvách. Také jsem schopen nastínit důležitý mechanismus, který je základem odhadovaných efektů. Přeživší manželky těch, kteří byli usmrceni nebo zraněni, byly dobře odškodněny, takže smrt otce neměla negativní vliv na příjmy domácností. Zjistil jsem, že úmrtí nebo zranění otce, ke kterým došlo během před narozením dítěte (in utero), mají mnohem větší účinky než úmrtí nebo zranění v raném dětství, což naznačuje, že většina negativních vlivů je důsledkem stresu matek.

Je mezigenerační předávání politických hodnot důležité pro dlouhodobé udržování etnických rozdílů a nacionalismu ve společnosti? V tomto článku implementujeme novou strategii pro identifikaci a studium silné formy nacionalismu--ochoty zemřít v boji za vlast ve válce o národní nezávislost. Využíváme půl milionu záznamů o vojácích zapojených na chorvatské straně do války mezi Chorvatskem a Srbskem z let 1991-1995. Naše strategie je založena na tom, že muži, jejichž křestní jméno koresponduje s jménem vůdce Chorvatska v průběhu druhé světové války, vykazují statisticky větší pravděpodobnost, že budou ve válce o nezávislost dobrovolníky, a že v ní zahynou v boji. Volbu křestního jména tak interpretujeme jako nepřesný, ale statisticky silný signál o hodnotách, které rodiče vkládají svým dětem. Dále používáme všechny rodné listy mužů narozených v Chorvatsku od roku 1930 ke sledování vývoje popularity nacionalistických jmen. Naše analýza implikuje nárůst nacionalismu v Chorvatsku od roku 1970 a omezení tohoto nárůstu v místech, kde byly za druhé světové války umístěny koncentrační tábory. Dále ukazujeme, že signál volby křestního jména koreluje s pravicovým volebním chováním

v parlamentních volbách v roce 2015, dvacet let po válce. Konečně ukazujeme, že mezigenerační předávání nacionalistických jmen je v souladu s predikcí modelu Bisin and Verdier (2001) citlivé na regionální rozdíly v úrovni nacionalismu.

V tomto článku se ptáme, zda zdravotní dopady válečných zážitků vojáků sledované po ukončení války jsou silnější pro ty vojáky, kteří byli vystaveni vyššímu riziku, že padnou v boji, tj. v těch jednotkách, kde v průběhu války zahynulo více vojáků. Sledujeme celkovou mortalitu a také riziko sebevražd u chorvatských veteránů války za nezávislost z let 1991-1995 v průběhu dvaceti let po ukončení války. Pravděpodobnost sebevražd závisí na celkové délce aktivní služby v průběhu války i na tom, zda byli veteráni v aspoň jednom měsíci služby vystaveni velmi vysokému riziku, že padnou v boji. V druhé části analýzy sledujeme, jaké dopady mají sebevraždy veteránů na školní prospěch a docházku jejich dětí. Porovnááme děti, kterým zemřel otec z přirozených příčin s dětmi, kde otec spáchal sebevraždu a ukazujeme, že největší rozdíly jsou v úspěšnosti dětí v nejdůležitějších (stresujících) zkouškách typu maturitních zkoušek. Naše analýzy ukazuje na dodatečné náklady válečných zážitků.